

נוסח לדיון בוועדת העבודה הרווחה והבריאות ביום 13.6.16

תקנות להגברת האכיפה של דיני עבודה (בודק שכר מוסמך), התשע"ו-2015

בתוקף סמכותי לפי סעיף 40(א)(1) ו-40(ב) לחוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע"ב-2011¹; (להלן – החוק). לאחר התייעצות עם שר האוצר ובאישורו לפי סעיף 39ב לחוק יסודות התקציב התשמ"ה-1985², בהתייעצות עם הארגונים ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

הגדרות 1. בתקנות אלה -

"האגף להכשרה" – אגף להכשרה מקצועית ולפיתוח כוח אדם במשרד הכלכלה (להלן – המשרד);

"היקף עבודה נדרש" – עבודה בהיקף משרה שלא יפחת מהקבוע בטור א' בתוספת למשך תקופת העבודה הקבועה בטור ב' שלצידה מתוך חמש השנים שקדמו להגשת הבקשה ללימודי למוד בתכנית הכשרה, ובלבד ש-9 חודשים לפחות מהתקופה הקבועה בטור ב' כאמור היו רצופים בודק שכר מוסמך. ולגבי רואה חשבון – מתוך חמש השנים שקדמו לקבלתו להכשרה מעשית מותאמת כאמור בתקנה 3(ד);

"המנהל" – מנהל האגף להכשרה או עובד האגף להכשרה המשרד שהוא מינה לעניין תקנות אלה;

"השר" – שר הכלכלה;

"המשרד" – משרד הכלכלה;

"המשרד" – משרד הכלכלה והתעשייה;

"ועדת המקצוע" – ועדה שחבריה הם המנהל שיהיה היושב ראש, עובד המשרד נציג מינהל הסדרה ואכיפה שמינה מנהל המינהל הסדרה ואכיפה ועובד המשרד שמינה נציג השר המנהל הכללי של המשרד שמינה מקרב עובדי משרדו, ו- לעניין תקנות 3, 5 ו-7 יוזמנו לדיוניה משקיפים כלהלן שלא תהא להם זכות הצבעה: נציג של לשכת רואי החשבון, נציג של לשכת יועצי המס, נציג של לשכת עורכי הדין, נציג של לשכת המבקרים הפנימיים, נציג ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה, ונציגי ארגוני מעבידים שלדעת השר הם יציגים ונוגעים בדבר; †

¹ ס"ח התשע"ב, עמ' 62, 177, 479.

² ס"ח התשמ"ה, עמ' 60; התשנ"א, עמ' 130.

"ועדת קבלה" – ועדה שחבריה הם שתפעל בכל מוסד לימודים מוכר לפי תקנה 4 לצורך בדיקת התאמתם של מועמדים לתכנית הכשרה לקורס בודק שכר מוסמך, וחברים בה, בכל ועדת קבלה יהיו חברים נציג האגף להכשרה מקצועית ונציג מינהל הסדרה ואכיפה שהם עובדי המשרד ונציג מוסד הלימודים המוכר שבו מתנהלת הוועדה, שהוא יהיה יושב הראש;

"יועץ מס מייצג" – כהגדרתו משמעותו בחוק הסדרת העיסוק בייצוג על ידי יועצי מס, התשס"ה-2005;

"כלכלן" – מי שהוא אחד מאלה: בעל תואר אקדמי מוכר כמשמעותו בסעיף 22 ובסעיף 28 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958⁴, בכלכלה;

(1) בעל תואר אקדמי מוכר בכלכלה מאת מוסד שהוכר לפי סעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958⁵, מאת מוסד שקיבל תעודת היתר או אישור לפי סעיף 21א לחוק האמור או מאת מוסד שהתואר שהוא מעניק הוכר לפי סעיף 28 לחוק האמור;

(2) בעל תואר אקדמי בכלכלה, שהמנהל הכיר בו כשווה ערך לתואר אקדמי כאמור בפסקה (1), שניתן מאת מוסד להשכלה גבוהה מחוץ לישראל שהוא מוסד מוכר במדינתו;

"מוסד לימודים מוכר" – מוסד לימודים שקיבל הכרה כאמור בתקנה 4, וההכרה האמורה עומדת בתוקפה;

"מינהל הסדרה ואכיפה" – מינהל הסדרה ואכיפה במשרד הכלכלה;

"מפקח עבודה" – מפקח עבודה במינהל הסדרה ואכיפה שעסק באכיפת חוקי עבודה סוציאליים באכיפת כל החוקים אלה באים לפחות: חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987⁶, חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958⁷, וחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951⁸;

"משרה מלאה" – 36 שעות עבודה שבועיות;

"עורך דין" – כמשמעותו בחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961⁹;

³ ס"ח התשס"ה, עמ' 114

⁴ ס"ח התשי"ה עמ' 191

⁵ ס"ח התשי"ה עמ' 191

⁶ ס"ח התשמ"ז, עמ' 68.

⁷ ס"ח התשי"ח, עמ' 86.

⁸ ס"ח התשי"א, עמ' 204.

⁹ ס"ח התשכ"א, עמ' 178.

"רואה חשבון" – מי שבידו רישיון בר תוקף שניתן לפי חוק רואי חשבון, התשט"ו-1995¹⁰ ;

"תכנית הכשרה" – תכנית לימודים להכשרת בודק שכר מוסמך לפי תקנה 3 ;

"תעודת הכרה" - תעודת הכרה כבודק שכר מוסמך כאמור בסעיף 40 לחוק.

(א) מקצוע או תואר אקדמי מתאים - לעניין הכרה בבעל מקצוע או בבעל תואר אקדמי לפי סעיף 40(א) לחוק לצורך הכרה באדם כבודק שכר מוסמך הוא אחד מאלה:

2. מקצוע או תואר אקדמי מתאים

(1) חשב שכר שבידו תעודת גמר קורס חשבי שכר שהעניקו האגף להכשרה או לשכת רואי החשבון בישראל, אם ~~שוכנעה~~ ועדת קבלה שוכנעה כי עסק בחשבות שכר בהיקף עבודה נדרש במשרה מלאה במשך 18 חודשים לפחות מתוך חמש השנים שקדמו להגשת בקשתו להתקבל ללימודי בודק שכר (להלן - הבקשה);

(2) רואה חשבון, אם ~~שוכנעה~~ ועדת קבלה שוכנעה כי עסק במסגרת עיסוקו בביקורת שכר בראיית חשבון או בחשבות בהיקף עבודה נדרש, או שוכנעה שערב תחילתן של תקנות אלה ערך במסגרת עיסוקו בדיקות לפי סעיפים 27(2) ו-33(ב)(4) במשך 12 חודשים לפחות; ~~במשרה מלאה במשך 18 חודשים לפחות מתוך חמש השנים שקדמו להגשת הבקשה;~~

(3) עורך דין, אם ~~שוכנעה~~ ועדת קבלה שוכנעה כי עסק בדיני עבודה במשרה בהיקף עבודה נדרש; ~~במשרה מלאה במשך 18 חודשים לפחות מתוך חמש השנים שקדמו להגשת הבקשה;~~

(4) מבקר-פנים פנימי, כמשמעותו בחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992¹¹, אם שוכנעה ועדת קבלה שוכנעה כי עסק במסגרת עיסוקו בתחומי שכר עבודה ודיני עבודה בביקורת פנים במשרה בהיקף עבודה נדרש; ~~מלאה במשך 18 חודשים לפחות מתוך חמש השנים שקדמו להגשת הבקשה;~~

לדיון האם למבקר פני יש ניסיון רלוונטי לבודק שכר או שצריך לצמצם למבקרי פני שעסקו בתחומי שכר עבודה או חוקי עבודה בדומה למי שמנוי בפסקה (5)

¹⁰ ס"ח התשט"ו, עמ' 26
¹¹ ס"ח התשנ"ב, עמ' 198.

(5) יועץ מס מייצג, אם ועדת קבלה שוכנעה כי עסק במסגרת

עיסוקו בתחומי שכר עבודה ודיני עבודה בהיקף עבודה נדרש;

(556) כלכלן; יועץ מס מייצג או מי ששימש בעבר מפקח עבודה;

ובלבד שסיים בהצלחה קורס חשבי שכר כאמור בפסקה (1), אם

וועדת הקבלה שוכנעה כי עסק במסגרת עיסוקו עבד במשך 18 חודשים

לפחות מתוך חמש השנים שקדמו להגשת הבקשה, במשרה מלאה

בתחום מי זכויות סוציאליות של עובדים או שוק העבודה שכר עבודה

או דיני חוקי עבודה בהיקף עבודה נדרש.

(ב) ועדת קבלה רשאית לבחון את התקיימות התנאים כאמור

בתקנת משנה (א) על בסיס מסמכים בכתב או לדרוש ראיון עם המועמד.

(א) לשם הבטחת הרמה המקצועית של הלימודים במוסד מוכר לפי

תקנה 5, רשאי המנהל, בהתייעצות עם וועדת המקצוע, להורות על בחינות

קבלה שבעל מקצוע או בעל תואר אקדמי כאמור בתקנה 2 יהיה חייב לעמוד

בהן כדי להתקבל למוסד כאמור.

(ב) המנהל יפרסם את דרישת בחינות הקבלה לקורס ואת נושאי הבחינה

באתר האינטרנט של המשרד 45 ימים לפחות לפני מועד הבחינה.

(א) המנהל, בהתייעצות עם ועדת המקצוע, יורה על תכנית הלימודים

להכשרת בודק שכר מוסמך, בהיקף שלא יפחת מ-180 שעות, בהתייעצות עם

וועדת המקצוע, ויכול שתכלול הכשרה עיונית ומעשית; הלימודים יהיו;

בתחומים אלה:

(1) הוראות לפי חוקי העבודה, הסכמים קיבוציים וצווי הרחבה,

לרבות הוראות התוספת השנייה לחוק וכן הוראות דיני מסים

המשליכות על זכויות עובדים;

(2) מערכות שכר;

(3) חשבונאות כללית וחשבות שכר מתקדמת;

(4) תפקידי בודק שכר מוסמך, לרבות ביצוע בדיקות תקופתיות,

וכן תשאול, חקירה, פיקוח וביקורת בחשבות שכר;

(5) כללי אתיקה מקצועית.

3- בחינת קבלה לקורס בודק שכר

43- תכנית הכשרה

(ב) המנהל, בהתייעצות עם ועדת המקצוע, רשאי לפטור מנושאים מתחומים בתכנית הלימודים ההכשרה כאמור בתקנת משנה (א), מי שביקש זאת בכתב באמצעות ועדת קבלה, לאחראים הוא שהוכיח, להנחת דעתו של המנהל, כי הוא מבקש למד את אותם נושאים במסגרת המקצוע או התואר האקדמי שלו לפי תקנה 2; במסגרת אחרת וכי אין לפיכך טעם מעשי בלימודם מחדש; המנהל יפעל לעניין זה לפי אמות מידה שהחליטה עליהן ועדת המקצוע.

(ג) אין בפטור הניתן לפי תקנת משנה (ב) או בהתאמת תכנית לפי תקנת משנה (ד), כדי לפטור מחובת עמידה בבחינה לפי תקנה 65.

(ד) לעניין רואה חשבון המנהל יורה על בהתייעצות עם ועדת המקצוע, יגבש תכנית לימודים מותאמת הכוללת הכשרה מעשית מותאמת מותאמת לרואי חשבון בתחומים האמורים בתקנת משנה (א).

(ד) המנהל, בהתייעצות עם ועדת המקצוע, רשאי להורות על תכנית הכשרה מותאמת הכוללת הכשרה מעשית מותאמת בתחומים האמורים בתקנת משנה (א), בהיקף מצומצם מהאמור באותה תקנת משנה, לגבי כל קבוצה מבעלי המקצוע המנויים בתקנה 2, בהתחשב בתכנית הלימודים או ההכשרה לצורך מקצועם של בעלי המקצוע האמורים; המנהל, בהתייעצות עם ועדת המקצוע, יורה על תכנית הכשרה מותאמת בהיקף מצומצם כאמור לגבי רואי החשבון ויועצי המס.

54. מוסד לימודים מוכר (א) המנהל לתכנית הלימודים תבוצע במוסד לימודים שהכיר בו המנהל, לפי המלצת ובהתייעצות עם ועדת המקצוע, כל עוד ההכרה בתוקף רשאי להכיר במוסד לימודים לביצוע תכנית הכשרה, לאחר שהשתכנע שהמוסד הוכיח את יכולתו להעביר את התכנית ההכשרה ברמה נאותה, לשביעות רצון ועדת המקצוע.

(ב) תכנית הכשרה תבוצע במוסד לימודים מוכר.

65. בחינות והשתלמויות לצורך הכרה כבודק שכר מוסמך (א) המנהל, בהתייעצות עם ועדת המקצוע, יערוך בחינה עיונית ובחינה מעשית, בתחומים הקבועים בתקנה 3(א), אחת לשנה לפחות, למי שסיים בהצלחה את תכנית ההכשרה במוסד לימודים מוכר.

כבודק שכר מוסמך

(ב) הבחינה אחר סיום הקורס, תערך אחת לשנה לפחות; במועדים המנהל שיפרסם את מועד הבחינה המנהל באתר האינטרנט של המשרד, 45 ימים לפחות לפני המועד הבחינה האמור. אך לא פחות מאחת לשנה, ויפרסם את מועדן באתר האינטרנט של המשרד ובכל דרך נוספת שיראה לנכונה 30 ימים לפחות לפני מועד הבחינה, תוכן הבחינה העיונית והמעשית יתבסס על תכנית הלימודים כאמור בתקנה 4.

(ג) המנהל, בהתייעצות עם ועדת המקצוע, רשאי לאשר למוסד לימודים מוכר שביצע את תכנית ההכשרה ברמה נאותה במשך שנתיים לפחות, לערוך בחינה עיונית ובחינה מעשית שעליהן יורה המנהל כאמור בתקנת משנה (א).

(ב) יראו בחינות שעבר רואה חשבון במסגרת קבלת רישיונו לעסוק כרואה חשבון, כבחינות עיוניות כאמור בתקנת משנה (א) (1) ובמקום בחינה מעשית כאמור בתקנת משנה האמורה – יידרש רואה חשבון לעבור השתלמות מעשית מותאמת לרואי חשבון, לשביעות רצונו של המנהל. זכאי לגשת לבחינות מי שהשלים את תכנית ההכשרה כאמור בתקנה 4.

(ג) –

תעודת מקצוע 76. המנהל ייתן תעודת מקצוע בודק שכר מוסמך, המעידה על עמידה בתנאי סעיף 40(א)(3), למי שעמד בדרישות תכנית ההכשרה ובבחינות לפי תקנות אלה. בדרישות תכנית הלימודים ועבר בהצלחה את הבחינות לפי תקנה 6.

השתלמות 87. מי שקיבל תעודת הכרה לפי סעיף 40 לחוק יעבור מזמן לזמן [כתנאי לתוקפה של ההכרה] השתלמות מזמן לזמן במוסד לימודים מוכר בנושאים הקשורים לתחומי עבודתו של בודק השכר המוסמך והנחוצים לשמירה על כשירותו המקצועית; כפי שהמנהל, בהמלצת בהתייעצות עם תורה ועדת המקצוע, יורה על נושאי ההשתלמות ועל מועדיהן, ובלבד שהשתלמות כאמור יערכו לכל הפחות בכל פעם שבה יש שינוי מהותי בנושאים הקשורים לתחומי עבודתו ולכשירותו של בודק השכר המוסמך, לרבות שינויים בדין או שינויים במבנה מערכות השכר; [המנהל רשאי להורות גם על בחינה בנושאי ההשתלמות]. ויכול שתורה בדרך האמורה על מבחן בנושאי ההשתלמות.

אגרת הכרה 9. בעד בקשה לקבלת תעודת הכרה, תשולם אגרה בסך שקלים חדשים.

אגרת בחינה עיונית 108. (א) בעד בחינה עיונית, תשולם אגרה בסך 251 שקלים חדשים.

אגרת בחינה מעשית 11. (ב) בעד בחינה מעשית, תשולם אגרה בסך 313 שקלים חדשים.

אגרת-בחינה
משולבת

12- בעד בחינה עיונית ומעשית גמר תשולם אגרה בסך 490 שקלים חדשים.

(ג) בעד בקשה לקבלת תעודת הכרה - לפי סעיף 41 לחוק, תשולם אגרה בסך 157 שקלים חדשים.

עדכון אגרות

13-9. סכומים האגרות המפורטים בתקנה 8 מן המפורטים בתקנות 1 עד 3 ישתנה

יעודכנו ב-1 בינואר של כל שנה (להלן – יום השינוי עדכון) לפי שיעור השינוי של המדד החדש לעומת המדד היסודי, ויעוגל לשקל החדש השלם הקרוב; לעניין זה –

”מדד” – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה; ”המדד החדש” – המדד שפורסם בחודש אוקטובר – דצמבר שקדם ליום השינוי עדכון;

”המדד היסודי” – המדד שפורסם בחודש אוקטובר דצמבר שקדם ליום העדכון השינוי הקודם, ולעניין יום העדכון הראשון – במדד שפורסם לאחרונה לפני תחילתן של תקנות אלהבחדש...;

על תוצאות
בחינה

1410. (א) נבחן שנכשל בבחינה עיונית בכתב רשאי לערר – להגיש ערר מנומק

בכתב בכתב מנומק על ציון הבחינה שקיבל, בתוך 15 ימים מיום שקיבל את ההודעה בדבר ציון הבחינה;

(ב) הערר יוגש ליחידת הבחינות של האגף להכשרה;

(ג) המנהל או מי שהוא הסמיך לעניין זה – ימסור לנבחן את החלטתו לעניין הערר בתוך 21 ימים מהיום האחרון להגשת הערר;

(ד) בודק הערר לא יהיה מי שבדק את הבחינה העיונית;

(ה) ההחלטה על הערר לפי תקנת משנה (ב) תהיה סופית.

השגה

11. הרואה עצמו נפגע מהחלטה של ועדת קבל רשאי להשיג עליה בכתב בפני

המנהל, בתוך 30 ימים מיום שנמסרה לו החלטה.

הוראת שעה

12-1. עד תום תשעה חודשים מיום פרסומן של התקנות אלה, יראו ברואה חשבון

כמי שעומד בדרישות תקנות אלה לעניין סעיף 40(א)(1) ו-(3) לחוק.

תוספת

(ההגדרה "היקף עבודה נדרש" שבתקנה 1)

טור ב'

טור א'

משך תקופת העבודה (לפחות)
בחודשים מתוך חמש השנים שקדמו
להגשת הבקשה ללמוד בתכנית
הכשרה להתקבל ללימודי בודק שפר,
ולגבי רואה חשבון—מתוך חמש
השנים שקדמו לקבלתו להכשרה
מעשית מותאמת כאמור בתקנה 3(ד)

18

24

30

36

היקף המשרה (מספר שעות העבודה
בשבוע בממוצע לפחות)

42

36

29

24

שר הכלכלה והתעשייה

התשע"ו

(2014-2016)

התשע"ד

(חמ 3-4635)